

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... az ... által képviselt ... I. rendű és a Dr. ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. december 10-én kelt 21.G.41.050/2012/24. számú végzése ellen a felperes részéről 25. és 27. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 250.000 (Kettőszázötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 800.000 (Nyolcszázezer) forint jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2011. május 4-én az I. rendű alperessel szemben előterjesztett, majd 2012. december 19-én a II. rendű alperesre is kiterjesztett, az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 210. § (1) és (4) bekezdésére, 236. § (1) bekezdésére és 235. § (1) bekezdésére alapított keresetében a közte és az I. rendű alperes között 2010. november 24-én létrejött „kártérítési megállapodás” érvénytelenségének megállapítását, az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződéskötést megelőző állapot helyreállítását, alpereseknek 10.000.000 forint és 2011. január 1-től a kifizetésig a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte. A kereseti előadás szerint az I. rendű alperessel 2010. április 10-én és április 23-án megkötött adásvételi szerződésekben felperes összesen 4200 tonna takarmánybúza szállítására vállalt kötelezettséget, aminek a piac alakulására tekintettel határidőben 1821,62 tonna búzamennyiség vonatkozásában nem tudott eleget tenni. Ezt követően az I. rendű alperes ún. „wash out” ügyletet hajtott végre, amely ügyletből az I. rendű alperes kimutatása szerint felperesnek 41.500.147 forint összegű fizetési kötelezettsége keletkezett az I. rendű alperessel szemben.

A jogügylet lezárásaként felperes és az I. rendű alperes 2010. november 24-én aláírt okiratba foglalt megállapodást kötött. Ebben rögzítették, hogy 1821,62 tonna takarmánybúza tekintetében felperes nem tudta teljesíteni az adásvételi szerződések szerinti kötelezettségét; az I. rendű alperes úgy nyilatkozott, a teljesítés elmaradásából 22.782 Ft/tonna, azaz összesen 41.500.147 forint kára („tartozás”) keletkezett; a felperes mind a jogcím, mind azösszezszerűség tekintetében elismerte

ezen tartozását, és kötelezettséget vállalt annak a megállapodásban foglalt ütemezés szerinti megfizetésére. Ezt követően felperes 2010 decemberében 10.000.000 forintot megfizetett, majd 2011. január 24-én kelt, az I. rendű alperesnek küldött levelében átmeneti likviditási problémái miatt kezdeményezte a megállapodás módosítását, a levélhez mellékelte tervezet szerinti új fizetési ütemezés elfogadását.

A felperes állította, a „kártérítési megállapodás” legfontosabb eleme, az I. rendű alperest ért kár és a fizetendő kártérítés összege tekintetében a megállapodás megkötésekor tévedésben volt, mert annak ellenére, hogy a megállapodást egyeztető tárgyalások előzték meg, semmiféle információval nem rendelkezett arról, hogy az I. rendű alperest milyen mértékű, illetve összegű kár érte, erről az I. rendű alperes a Ptk. 4. § (1) bekezdése szerinti együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét megsértve nem adott részére tájékoztatást. A megállapodás megkötésére téves információk alapján, anélkül került sor, hogy az I. rendű alperesnél ténylegesen felmerülő kár tisztázására, igazolására sor került volna. Az I. rendű alperes utóbb sem igazolta az őt ért kár mértékét, magatartása a káronszerzés tilalmával is ellentétes.

Az alperesi védekezéssel szemben a módosítás az I. rendű alpereshez címzett 2011. január 24-i felperesi levélben történt kezdeményezése nem tekinthető a „kártérítési megállapodás” Ptk. 236. § (4) bekezdése szerinti megerősítésének, és nem eredményezte a megtámadási jog megszűnését, mert az I. rendű alperesnek küldött megállapodás tervezetet a felperes vezérigazgatója csak szignózta, azonban cégszerűen nem írta alá, így az nem minősül a felperes írásban tett jognyilatkozatának. A „kártérítési megállapodás” Ptk. 210. § (1) és (4) bekezdése szerinti érvénytelenségére tekintettel az annak alapján kifizetett 10.000.000 forintot és késedelmi kamatait a szerződéskötést megelőző állapot helyreállításaként alperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni a felperesnek.

Felperes véleménye szerint alperesek között a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaság áll fenn, tekintettel arra, hogy a „kártérítési megállapodás” értelmében a felperessel szemben még fennálló 31.500.147 forint és járulékai iránti követelését I. rendű alperes a 2011. november 3-án megkötött megállapodással a II. rendű alperesre engedményezte, annak 5.3. pontjában rögzítve, hogy az engedményezés folytán II. rendű alperes az I. rendű alperes üzleti és jogi pozíciójába lépett, az 5.5. pontban a felek pedig úgy rendelkeztek, a folyamatban lévő peres eljárásokban II. rendű alperes az I. rendű alperes jogutódjává válik. Tekintettel arra, hogy az engedményezés csak a követelések átszállását eredményezte, a kötelezettségek továbbra is az engedményező I. rendű alperest terhelik, a perbeli „kártérítési megállapodás” érvénytelensége mindkét alperesre szükségképpen kiterjed, mert az engedményezett követelés alapját képező érvényes jogviszony hiányában a II. rendű alperes engedményesként nem léphet fel követeléssel a felperessel szemben, emellett a szerződéskötést megelőző állapot helyreállítása keretében mindkét alperest fizetési kötelezettség terheli.

A felperes továbbá állította, a kereset elbírálásához nem mellőzhető az általa indítványozott bizonyítás felvétele arra nézve, hogy az I. rendű alperes részéről ténylegesen milyen kártérítés került kifizetésre azzal összefüggésben, hogy az adásvételi szerződésben foglaltakat a felperes nem teljesítette.

Alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Állították, a támadott „kártérítési megállapodás” megkötésekor a felperes nem volt tévedésben a fizetendő kártérítés összege tekintetében, az I. rendű alperes pedig eleget tett a Ptk. 4. § (1) bekezdése szerinti együttműködési és tájékoztatási kötelezettségének. A megállapodás megkötésére a felek képviselői között e-mailben, valamint szóban folytatott hosszadalmas egyeztetéseket követően került sor, a kárösszeget, a felperesi tartozás mértékét a felek a tárgyalásaik eredményeképp kompromisszumos megoldásként, közösen alakították ki, amit a felperes törvényes képviselőjének a perbeli személyes meghallgatása során tett nyilatkozata is bizonyít. Nem kétséges, hogy a megállapodás a felek kölcsönös és egybehangzó ügyleti akaratát fejezi ki, az egyeztetések

során kialakult kompromisszum alapján a felperes által fizetendő kártérítés mértékét a felek a gabona kereskedelemben alkalmazott szokványoknak megfelelően, a Ptk. 359. § (1) bekezdése szerinti általános kártérítésként határozták meg a szerződéses ár és a megállapodás megkötésekor érvényben lévő piaci árak különbözetében.

Alperesek véleménye szerint a megállapodás megtámadása azért sem vezethet eredményre, mert az I. rendű alperesnek küldött 2011. január 24-i felperesi levél és az annak mellékletét képező megállapodástervezet a „kártérítési megállapodás” Ptk. 236. § (4) bekezdése szerinti utólagos megerősítésének minősül, így a felperes megtámadási jogát megszüntette. Azokban a „kártérítési megállapodás” szerinti fizetési kötelezettsége fennálltát, mértékét nem tette vitássá, csak a fizetési ütemezést kívánta módosítani. A Ptk. 207. §-ában foglaltakra figyelemmel pedig e felperesi nyilatkozat tartalma szerint a „kártérítési megállapodásnak” a megtámadási határidő megnyíltát követő, a megtámadási jog megszűnését eredményező írásbeli megerősítésének minősül.

A II. rendű alperes véleménye szerint a kereset azért is megalapozatlan, mert a támadott megállapodás a Ptk. 240. § (3) bekezdése szerinti egyezségnek minősül, így a Ptk. 240. § (4) bekezdésére figyelemmel annak érvényességét nem érinti a feleknek olyan körülményekre vonatkozó tévedése, amely közöttük vitás volt, vagy amelyeket bizonytalannak tartottak.

A II. rendű alperes vonatkozásában alperesek a felperes keresetőségi jogát is vitatták. Arra hivatkoztak, a Ptk. 235. § (2) bekezdése és 236. § (1) bekezdése alapján a szerződés megtámadására, illetve a megtámadott szerződés érvénytelenségéből eredő igény érvényesítésére kizárólag a szerződés alanyai, és csakis egymással szemben jogosultak. A keresettel támadott megállapodásnak a felperes és az I. rendű alperes voltak az alanyai, annak a II. rendű alperes utóbb sem vált alanyává, így vele szemben felperesnek nincs olyan anyagi jogi igénye, amelyet a megtámadási keresettel érvényesíthetne, tekintettel arra is, hogy a megállapodás alapján felperes által az I. rendű alperesnek kifizetett 10.000.000 forint visszafizetésére a szerződés érvénytelensége esetén is kizárólag az I. rendű alperes kötelezhető. A II. rendű alperes vonatkozásában ezért a keresetőségi jog hiányában is a kereset elutasításának van helye, tekintettel arra is, hogy alperesek között nem áll fenn a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaság.

Az elsőfokú bíróság 2013. december 10-én meghozott 21.G.41.050/2012/24. számú ítéletével a keresetet elutasította, felperest a II. rendű alperes részére 635.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

Ítélete indokolásában a Ptk. 236. § (1) bekezdésében foglaltakra utalva az elsőfokú bíróság kifejtette, a megtámadási jog érvényesítésére csak a szerződést kötő felek viszonylatában van lehetőség. A keresettel támadott megállapodás a felperes és az I. rendű alperes között jött létre, abban a II. rendű alperes félként nem vett részt. Az I. rendű és a II. rendű alperes közötti engedményezési megállapodással az I. rendű alperes a keresettel támadott megállapodás szerint a felperessel szemben még fennálló, ki nem egyenlített követelését ruházta át a II. rendű alperesre, az alperesek között olyan megállapodás nem jött létre, amellyel az I. rendű alperes kötelezettségeit a II. rendű alperes átvállalta volna. Mindezekre tekintettel a keresettel érvényesített jog és a II. rendű alperes között nem áll fenn olyan anyagi jogi kapcsolat, amely a II. rendű alperessel szemben a felperes keresetőségi jogát megalapozná, a II. rendű alperes vonatkozásában ezért a keresetőségi jog hiányában volt helye a kereset elutasításának.

A továbbiakban az I. rendű alpereshez címzett 2011. január 24-i felperesi levelet és a mellékletét képező megállapodástervezetet vizsgálta az elsőfokú bíróság, azok tartalmát együttesen értékelve. Álláspontja szerint a felperes vezérigazgatója által aláírt levélből és az ahhoz mellékelte, a felperesi vezérigazgató szignójával ellátott tervezetből az a következtetés vonható le, hogy a felperes írásban megerősítette a 2010. november 24-i megállapodásban foglalt kártérítési összeget, azt, hogy e megállapodás alapján az abban rögzített összeggel tartozik az I. rendű alperesnek, a Ptk. 236. § (4)

bekezdésére figyelemmel ezért a felperes megtámadási joga a perbeli megállapodás tekintetében megszűnt.

Az elsőfokú bíróság érdemben is vizsgálta a keresettel támadott megállapodás tévedés, megtévesztés miatti érvénytelenségét. Tényként állapította meg, hogy a megállapodás megkötését megelőzően a felperes és az I. rendű alperes törvényes képviselői e-mailben és személyes egyeztetéseken hosszas tárgyalásokat folytattak a megállapodás tartalmáról, és az egyeztetések során létrejött kompromisszum eredményeként határozták meg a megállapodásban foglalt összeget, amelyet - egyező előadásuk szerint - akként számoltak ki, hogy a szerződéses ár, valamint a megállapodás megkötésekor hatályban lévő piaci ár közötti különbséget vették alapul, és ezt szorozták meg a felperes által le nem szállított gabona mennyiséggel. A felek egy elméleti számítás alapján „kvázi egy általános kártérítést számoltak ki”, és ennek összegét rögzítették a megállapodásban, amely összeg tekintetében felperes a megállapodásban foglaltan tartozáselismerő nyilatkozatot tett. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt megállapítható, hogy a megállapodás megkötésekor felperes a kárösszeg tekintetében tévedésben lett volna, tévedését az I. rendű alperes okozta vagy felismerhette volna, illetve, hogy az I. rendű alperes szándékosan megtévesztette volna. Mindezekre tekintettel ugyancsak a kereset elutasításának volt helye. Az ítélet indokolása rögzíti azt is, a felperes által indítványozott további bizonyítás lefolytatását az elsőfokú bíróság mint szükségtelent mellőzte, tekintettel arra, hogy a keresettel támadott megállapodás tartalma szerint nem az I. rendű alperesnél ténylegesen felmerülő kár felperes általi megfizetésére irányult.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen megváltoztatását, a kereseti kérelme szerinti ítélet meghozatalát, míg arra az esetre, ha elsődleges fellebbezési kérelme megalapozatlannak bizonyulna, másodlagosan a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

A fellebbezés szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a II. rendű alperes vonatkozásában a felperes keresetösségi jogának a hiányát állapította meg anélkül, hogy az I. rendű és a II. rendű alperes közötti engedményezési megállapodás teljes terjedelmében a per iratai között rendelkezésre állt volna. Az engedményezési szerződés alperesek által csatolt kivonata alapján a II. rendű alperessel szembeni perbeli legitimáció kérdésében nem hozható megalapozott döntés, tévedett az elsőfokú bíróság, amikor felperesi indítvány ellenére nem kötelezte alpereseket az engedményezési szerződés egészének csatolására.

A felperes továbbra is állította, alperesek között a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaság áll fenn, különös tekintettel az engedményezési szerződés 5.3. és 5.5. pontjára, valamint arra, hogy azt megelőzően, hogy rá keresetét felperes kiterjesztette volna, maga a II. rendű alperes is bejelentette perbelépési szándékát.

Akkor is tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az I. rendű alpereshez címzett 2011. január 24-i felperesi levélben és mellékletében foglaltakat a megállapodás megerősítéseként értelmezte, és ebből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes megtámadási joga megszűnt. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a lényeges körülményt, hogy cégszerű aláírás hiányában a megállapodástervezet nem tekinthető a felperes által tett írásbeli jognyilatkozatnak, az semmiféle joghatás kiváltására nem alkalmas.

Nem helytálló az első fokú ítélet azon megállapítása sem, hogy a „kártérítési megállapodásban” a felek nem egy később felmerülő kárról állapodtak meg, hanem egy kölcsönösen elfogadott elméleti számítást alkalmaztak, ezért szükségtelen az I. rendű alperest ért tényleges kár megállapítása érdekében indítványozott felperesi bizonyítás lefolytatása.

A felperes megtévesztése ugyanis pontosan ebben a momentumban van, tekintettel arra is, hogy az I. rendű alperessel megkötött adásvételi szerződések egyértelmű kötbér kikötést tartalmaztak,

amelyek alapján a fizetendő kötbér lényegesen alacsonyabb lett volna az ún. „wash out” díj alkalmazásánál. Az I. rendű alperest ért tényleges kár vizsgálata továbbá a káronszerzés tilalmára tekintettel sem mellőzhető.

A fellebbezési tárgyaláson a felperes fellebbezése kiegészítéseként előadta, az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére azon eljárási szabálysértés szolgál alapul, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a bizonyításra szoruló tények tekintetében a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti előzetes tájékoztatási kötelezettségének. Az esetlegesen szükséges további bizonyítás felvétele a Pp. 252. § (3) bekezdésére figyelemmel ugyancsak az ítélet hatályon kívül helyezését teszi indokolttá.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében helyes indokaira tekintettel. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésével állapította meg a II. rendű alperessel szemben a keresetösségi jog hiányát, azt, hogy a per tárgya és a II. rendű alperes között nincs anyagi jogi kapcsolat. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel hangsúlyozta, a felperes vele szembeni perbeli legitimációját az alperesek közötti engedményezési szerződés sem alapozza meg, mert az engedményezési szerződés sem hozott létre semmilyen olyan jogviszonyt, amelynek alapján II. rendű alperest a felperessel szemben bármilyen kötelezettség terhelné, illetve amelyre tekintettel a perbeli megállapodás megtámadásával kapcsolatos jogát felperes a II. rendű alperessel szemben gyakorolhatná.

A II. rendű alperes véleménye szerint az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a felperesnek az I. rendű alpereshez címzett, 2011. január 24-i levelét, és az ahhoz csatolt megállapodás tervezetét. A felperesi levélből egyértelműen megállapítható, hogy felperes a „kártérítési megállapodás” módosítását kezdeményezte, azonban kizárólag a megállapodásban foglalt fizetési ütemezés tekintetében, ugyanakkor a levélben kifejezetten utalt arra, nem szeretné az alperessel kötött megállapodást megszegni. A felperesi jognyilatkozat a fizetési ütemezés kivételével a kártérítési megállapodásban foglaltak megerősítéseként értelmezhető, ebből a szempontból nincs jogi relevanciája annak, hogy a cégszerűen aláírt levélhez csatolt tervezet a felperes cégszerűen aláírt-e vagy sem.

Azt is helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy érdemben is alaptalan a tévedésre, megtévesztésre alapított felperesi megtámadási kereset, a felperes vezérigazgatójának személyes meghallgatása során tett nyilatkozatai is teljes mértékben alátámasztják az első fokú ítélet azon megállapítását, hogy az általános kártérítés összegét a felek kompromisszumos megoldásként egyezségi tárgyalások során alakították ki.

A II. rendű alperes ismét utalt arra is, hogy a megállapodással a felek között a Ptk. 240. § (3) bekezdése szerinti anyagi jogi egyezség jött létre, amelynek érvényessége a Ptk. 240. § (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel esetleges tévedés fennállta esetén sem tehető utóbb vitássá.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

A felperes által kifogásolt eljárási szabálysértéssel összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla álláspontja a következő.

A Pp. 252. § (2) bekezdése értelmében az első fokú eljárás szabályainak megsértése esetén akkor kerülhet sor az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére, ha az eljárási szabálysértés miatt az első fokú tárgyalás megismétlése, illetve kiegészítése szükséges. A tárgyalás megismétlésének, illetve kiegészítésének szükségessége hiányában tehát önmagában az eljárási szabályok esetleges megsértése az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem szolgál alapul.

A bíróságot a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján terhelő tájékoztatási kötelezettség célja annak biztosítása, hogy a perben releváns tények tekintetében rá háruló bizonyítási kötelezettségét a fél teljesíteni tudja, bizonyítékait, bizonyítási indítványait az e körben szükséges bizonyítás lefolytatása

érdekében a jóhiszemű és célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse. Ebből következően - a Pp. 252. § (2) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel - e tájékoztatási kötelezettség teljesítésének elmulasztása abban az esetben vonja maga után az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését, ha ez az eljárási szabálysértés elzárja a bizonyító felet perbeli jogai gyakorlásától, arra vezet, hogy a fél nem tud eleget tenni a releváns tények tekintetében rá háruló bizonyítási kötelezettségének, illetve a releváns tényekre nézve a szükséges bizonyítás - részben vagy egészben - a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt marad el.

Felperes az I. rendű alperessel 2010. november 24-én megkötött „kártérítési megállapodás” tévedés, megtévesztés miatti érvénytelenségére hivatkozással a Ptk. 235. § (1) és (2) bekezdése szerinti megtámadási joga érvényesítése iránt terjesztette elő keresetét, azt állítva, a megállapodás megkötésekor tévedésben volt a megállapodás alapján az I. rendű alperesnek fizetendő kártérítés összege tekintetében, az I. rendű alperesnél felmerült kár téves információk alapján került meghatározásra anélkül, hogy annak tényleges mértékét, összegét a felek tisztázták volna. A per adataiból megállapíthatóan felperes az első fokú eljárás során előterjesztette bizonyítékait, bizonyítási indítványait a tévedése, megtévesztése körében előadott tényállításai tekintetében, és ezen tényállításokra nézve az általa indítványozott bizonyítás lefolytatására, a felperes által megjelölt személyek meghallgatására is sor került.

Fellebbezésében maga a felperes sem hozott fel a tévedése, megtévesztése körében olyan releváns tény, amelynek bizonyítása a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás hiánya következtében maradt volna el. Mindezekre tekintettel, ilyen tényállás mellett a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása nem szolgálhat alapul az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére.

A per érdemére nézve megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges tényállást a rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok helyes mérlegelésével, értékelésével, az eljárási szabályoknak megfelelően helytállóan állapította meg, és az arra alapított jogi következtetése is mindenben helytálló. A Fővárosi Ítéletábrla maradéktalanul osztja az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtett jogi álláspontját, a fellebbezésben előadottakra tekintettel a következők rögzítését tartja indokoltnak.

Nem volt vitás a perben, hogy a keresettel támadott „kártérítési megállapodás” a felperes és az I. rendű alperes között jött létre, abban a II. rendű alperes félként nem vett részt.

Az, hogy e megállapodásban utóbb II. rendű alperes az I. rendű alperes helyébe lépett volna és így módon a megállapodás alanyává vált volna, a perben rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható.

Arra nézve sem merült fel továbbá adat a perben, hogy a megállapodás alapján a felperes által az I. rendű alperesnek megfizetett 10.000.000 forint bármilyen jogcímen a II. rendű alpereshez került volna.

Az engedményezéssel alperesek között nem jött létre olyan jogviszony, amely a felperes és az I. rendű alperes közötti együttműködési megállapodás érvénytelenségére alapított felperesi igény érvényesítésére irányuló jelen perben az alperesek között a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaság létrejöttét eredményezte volna. Az engedményezés kizárólag az annak tárgyát képező követelések jogosultja tekintetében eredményez alanyváltozást (Ptk. 328. § (1) bekezdés, 329. § (1) bekezdés). Ahhoz, hogy valamely szerződéses jogviszonyba bármelyik fél helyébe egy másik jogalany lépjen, valamennyi érintett fél együttes megállapodása szükséges. Ilyen megállapodás létét a felperes sem állította, ugyanakkor az alperesek közötti egységes pertársaság fennálltával kapcsolatos álláspontja indokaként a felperes is azt adta elő, hogy az alperesek közötti engedményezés csak a perbeli megállapodásból eredő követelések átszállását eredményezte, a kötelezettségek továbbra is az I. rendű alperest terhelik.

Mindezekre figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes nem vált a perbeli „kártérítési megállapodás” alanyává, ugyanakkor a megtámadási jog érvényesítésére csak a szerződés alanyai egymás közötti viszonyában van lehetőség, ezért a II. rendű alperessel szemben felperes keresete a keresetösségi jog hiányában nem vezethetett eredményre.

Felperesnek az I. rendű alpereshez címzett, törvényes képviselőjeként a felperes vezérigazgatója által aláírt 2011. január 24-én kelt levelét az ahhoz mellékelt szerződéstervezettel együttesen értékelve ugyancsak helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesi levélben foglalt nyilatkozat a perbeli „kártérítési megállapodás” Ptk. 236. § (4) bekezdése szerinti, a megtámadási jog megszűnését eredményező megerősítésének minősül. Ezt a megállapítást önmagában a felperes vezérigazgatója által aláírt, így módon a felperes nevében tett írásbeli nyilatkozatnak minősülő levél tartalma is alátámasztja, mert abból egyértelműen megállapítható, felperes kizárólag a fizetési ütemezés tekintetében kezdeményezte megállapodása módosítását, tehát a megállapodásban foglaltakat egyebekben magára nézve irányadónak tekintette, így módon egyúttal meg is erősítette.

Akkor sem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a keresettel támadott megállapodás érvénytelenségét vizsgálva, az e körben lefolytatott bizonyítás eredményét értékelve nem találta megállapíthatónak azt, hogy a megállapodás megkötésekor felperes az általa állított tévedésben lett volna, és hogy tévedését az I. rendű alperes okozta vagy felismerhette volna, illetve szándékosan idézte volna elő.

Ezzel összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, a felperes vezérigazgatója által személyes meghallgatása során előadottakból megállapíthatóan a megállapodás megkötését megelőző hosszas egyeztetések során a felperes törvényes képviselője annak ellenére nem tartott igényt a kár bekövetkeztének, összegének igazolására, hogy saját előadása szerint sem volt információja az I. rendű alperest ért kárról, Ezzel a magatartásával a felperes törvényes képviselője maga idézte elő, maga okozta azt a tévedést, amelyet keresetében felperes állít, és amelyre a megállapodás megtámadása iránti igényét alapítja. A felperesi kereset ezért sem vezethetett eredményre.

Tekintettel arra, hogy a jelen per tárgyát a „kártérítési megállapodás” tévedés, megtévesztés miatti érvénytelenségének megállapítása és az érvénytelenségi jogkövetkezményeinek levonása képezte, a rendelkezésre álló adatok alapján azonban az érvénytelenség nem volt megállapítható, helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest ért tényleges kár megállapítására a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen bizonyítás lefolytatására irányuló felperesi indítványokat.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a pereszes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II. rendű alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére, míg a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt jogorvoslati illeték megfizetéséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2015. május 12.

Dr. Tibold Ágnes s.k.

a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró